

**WEWNĘTRZNA PROCEDURA ZGŁASZANIA NARUSZEŃ PRAWA
I PODEJMOWANIA DZIAŁAŃ NASTĘPCZYCH
W STAROSTWIE POWIATOWYM W RYPINIE**

§1

Postanowienia ogólne

1. Procedura zgłaszania naruszeń prawa i podejmowania działań następnych (dalej „Procedura” lub „Procedura zgłoszeń wewnętrznych”) ma na celu umożliwienie wskazanym w treści osobom dokonywanie zgłoszeń nieprawidłowości w kontekście związanym z pracą oraz zapewnienie tym osobom właściwej i skutecznej ochrony przeciw działaniom odwetowym, jakie mogłyby zostać podjęte w związku z dokonaniem zgłoszeniem.
2. Procedura ta reguluje wymagania dotyczące przyjmowania i obsługi zgłoszeń wewnętrznych dotyczących naruszeń prawa.
3. Procedura określa zasady przeciwdziałania nieprawidłowościom, w tym m.in.:
 - a) przyjmowanie i weryfikacja zgłoszeń wewnętrznych,
 - b) podejmowanie działań następnych,
 - c) ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa.

§2

Definicje

Użyte w procedurze określenia należy rozumieć jako:

- 1) **adres do kontaktu** – należy przez to rozumieć adres korespondencyjny lub adres poczty elektronicznej podany przez zgłaszającego w momencie dokonywania zgłoszenia,
- 2) **aplikacja** – należy przez to rozumieć aplikację SYGNALISTA24.info służącą do zgłaszania i obsługi naruszeń;
- 3) **działania następne** – należy przez to rozumieć działania podjęte przez organizację w celu oceny prawdziwości informacji zawartych w zgłoszeniu oraz w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącemu przedmiotem zgłoszenia, w szczególności przez postępowanie wyjaśniające, wszczęcie kontroli lub postępowania administracyjnego, wniesienie oskarżenia, działanie podjęte w celu odzyskania środków finansowych lub zamknięcie procedury realizowanej w ramach wewnętrznej procedury zgłaszania naruszeń prawa i podejmowania działań następnych;

- 4) **działania odwetowe** – należy przez to rozumieć bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie w kontekście związanym z pracą, które jest spowodowane zgłoszeniem lub ujawnieniem publicznym i które narusza lub może naruszyć prawa zgłaszającego lub wyrządza lub może wyrządzić szkodę zgłaszającemu, w tym bezpodstawne inicjowanie postępowań przeciwko zgłaszającemu;
- 5) **informacja o naruszeniu prawa** – należy przez to rozumieć informację, w tym uzasadnione podejrzenie, dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobniej dojdzie w organizacji, w której zgłaszający uczestniczył w procesie rekrutacji lub innych negocjacjach poprzedzających zawarcie umowy, pracuje lub pracował, lub w innej organizacji, z którą zgłaszający utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą, lub informację dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa;
- 6) **informacja zwrotna** – należy przez to rozumieć przekazanie zgłaszającemu informacji na temat planowanych lub podjętych działań następczych i powodów takich działań;
- 7) **kontekst związany z pracą** – należy przez to rozumieć przeszłe, obecne lub przyszłe działania związane z wykonywaniem pracy na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w organizacji lub na rzecz tej organizacji, w ramach których uzyskano informację o naruszeniu prawa oraz istnieje możliwość doświadczenia działań odwetowych;
- 8) **organ publiczny** – należy przez to rozumieć naczelne i centralne organy administracji rządowej, terenowe organy administracji rządowej oraz inne organy państwowe, wójtą, burmistrza, prezydenta, starostę, marszałka oraz regionalne izby obrachunkowe, właściwe do podejmowania działań następczych w określonych dziedzinach wskazanych w przepisach prawa;
- 9) **osoba, której dotyczy zgłoszenie** – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, wskazaną w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym jako osoba, która dopuściła się naruszenia prawa lub z którą osoba ta jest powiązana;
- 10) **osoba pomagająca w dokonaniu zgłoszenia** – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która pomaga zgłaszającemu w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym w kontekście związanym z pracą i której pomoc nie powinna zostać ujawniona;
- 11) **osoba powiązana ze zgłaszającym** – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która może doświadczyć działań odwetowych w kontekście związanym z pracą, w tym współpracownika lub osobę najbliższą sygnalisty w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17);
- 12) **RODO** – należy przez to rozumieć rozporządzenie Parlamentu europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);
- 13) **tryby postępowania prawnego** – należy przez to rozumieć postępowania toczące się na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności postępowanie karne, cywilne, administracyjne, dyscyplinarne lub o naruszenie dyscypliny finansów publicznych albo

postępowania toczące się na podstawie regulacji wewnętrznych wydanych w celu wykonania przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności antymobbingowych;

- 14) **system przeciwdziałania nieprawidłowościom** – system obejmujący wszelkie działania związane ze zgłaszaniem naruszeń prawa;
- 15) **ujawnienie publiczne** – należy przez to rozumieć podanie informacji o naruszeniu prawa do wiadomości publicznej;
- 16) **zgłaszający** – inaczej sygnalista; osoba fizyczna, która zgłasza lub ujawnia publicznie informacje na temat naruszeń w kontekście związanym z pracą;
- 17) **zgłoszenie** – należy przez to rozumieć ustne lub pisemne zgłoszenie wewnętrzne lub zgłoszenie zewnętrzne, przekazane zgodnie z wymaganiami prawa;
- 18) **zgłoszenie wewnętrzne** – należy przez to rozumieć przekazanie informacji o naruszeniu prawa zgodnie z wymogami określonymi w niniejszej procedurze;
- 19) **zgłoszenie zewnętrzne** – należy przez to rozumieć przekazanie informacji o naruszeniu prawa organowi publicznemu.

§3

Odpowiedzialność

1. Za zapewnienie wdrożenia procedury, w tym zapewnienie zasobów niezbędnych do realizacji zadań wynikających z niniejszej regulacji odpowiada Starosta Rypiński.
2. Za wykonanie zadań wynikających z procedury odpowiada:
 - 1) Starosta Rypiński, który aktywnie uczestniczy w realizacji niniejszej procedury, w szczególności poprzez:
 - a) zaangażowanie w rozwój systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom;
 - b) zapewnienie środków finansowych i organizacyjnych umożliwiających rozwój systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom;
 - c) wskazanie i pisemne upoważnienie osób wyznaczonych do przyjmowania wewnętrznych zgłoszeń naruszeń prawa, prowadzenia rejestru zgłoszeń i podejmowania działań następnych oraz zobowiązanie tych osób do zachowania poufności przetwarzanych informacji;
 - d) powoływanie na wniosek osób wyznaczonych do obsługi zgłoszeń wewnętrznych, zespołów ds. weryfikacji zgłoszeń i podejmowania działań następnych;
 - e) promowanie kultury organizacyjnej opartej na przeciwdziałaniu wszelkim nieprawidłowościom;
 - f) zapobieganie wszelkim działaniom odwetowym względem sygnalisty, osób pomagających w dokonaniu zgłoszenia oraz osób związanych z sygnalistą.

- 2) Starosta Rypiński sprawuje bezpośredni nadzór nad skutecznością wdrożonego systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom, w szczególności poprzez:
 - a) monitorowanie przestrzegania ustalonych zasad postępowania osób wykonujących lub świadczących pracę na rzecz organizacji w zakresie przeciwdziałania nieprawidłowościom;
 - b) w uzasadnionych przypadkach, zgłaszanie naruszeń organom publicznym;
 - c) promowaniu kultury organizacyjnej opartej na przeciwdziałaniu wszelkim nieprawidłowościom.
- 3) Administrator ds. obsługi zgłoszeń realizuje zadania zapewniające sprawne funkcjonowanie systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom, w szczególności poprzez:
 - a) przyjmowanie zgłoszeń od sygnalistów zawierających informacje o naruszeniach prawa;
 - b) wykonywanie z należytą starannością działań następczych podejmowanych w celu zweryfikowania informacji o naruszeniach prawa oraz realizacja środków jakie mogą zostać zastosowane w przypadku stwierdzenia naruszenia prawa;
 - c) zapewnienie bezstronności podczas prowadzonych postępowań;
 - d) realizacja poszczególnych działań zgodnie z przyjętymi terminami;
 - e) udzielanie zgłaszającemu informacji zwrotnych, obejmujących w szczególności informację o stwierdzeniu bądź braku stwierdzenia wystąpienia naruszenia prawa i ewentualnych środkach, które zostały lub zostaną zastosowane w reakcji na stwierdzone naruszenie prawa;
 - f) prowadzenie rejestru zgłoszeń wewnętrznych zgodnie z §10 niniejszej procedury;
 - g) w uzasadnionych przypadkach, kierowanie wniosku Starosty Rypińskiego o powoływanie zespołu, którego skład umożliwi kompleksowe wyjaśnianie sprawy dotyczącej określonego zgłoszenia;
 - h) zapewnienie poufności tożsamości osobie dokonującej zgłoszenia, jak również zachowanie poufności tożsamości osób wymienionych w zgłoszeniu;
 - i) zachowanie tajemnicy wszelkich informacji związanych ze zgłoszeniem;
 - j) spełnienie obowiązku informacyjnego wobec zgłaszającego i osób wymienionych w zgłoszeniu, zgodnie z wymaganiami zawartymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO);
 - k) przekazywanie Sekretarzowi Powiatu zgodnie z ustaloną częstotliwością – raz w roku, raportów dotyczących systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom;
 - l) prowadzenie kampanii informacyjnych wśród pracowników zmierzających do utrwalenia pozytywnego postrzegania działań w zakresie systemu przeciwdziałania nieprawidłowościom oraz propagowanie postawy obywatelskiej odpowiedzialności zmierzającej do doskonalenia organizacji.

- 4) Kierownicy komórek organizacyjnych oraz pracownicy na samodzielnych stanowiskach współpracujący z osobami wyznaczonymi do przyjmowania zgłoszeń od sygnalistów i podejmowania działań następczych:
 - a) monitorowanie przestrzegania zasad postępowania przez podległe osoby wykonujące lub świadczące pracę;
 - b) wyjaśnianie okoliczności zdarzeń przedstawionych w zgłoszeniu od sygnalisty;
 - c) zapewnienie w podległej komórce organizacyjnej warunków sprzyjających wczesnemu wykrywaniu i usuwaniu nieprawidłowości;
 - d) zapobieganie wszelkim działaniom odwetowym względem sygnalisty, osób pomagających w dokonaniu zgłoszenia oraz osób związanych z sygnalistą.
- 5) **Osoby wykonujące lub świadczące pracę**, zobowiązane są do:
 - a) przestrzegania wartości etycznych i przepisów prawnych przy wykonywaniu powierzonych obowiązków;
 - b) zgłaszania na bieżąco wszelkich zauważonych nieprawidłowości przy wykorzystaniu udostępnionych kanałów zgłoszeniowych;
 - c) udostępniania informacji niezbędnych do wyjaśnienia wszelkich nieprawidłowości;
 - d) niestosowania działań odwetowych wobec sygnalisty, wobec osób pomagających sygnaliście, jak również wobec osób związanych z sygnalistą.

§4

Przedmiot zgłoszenia

1. Przedmiotem zgłoszenia może być naruszenie prawa lub zaniechanie niezgodne z prawem, lub mające na celu obejście prawa dotyczące:
 - 1) korupcji
 - 2) zamówień publicznych;
 - 3) usług, produktów i rynków finansowych;
 - 4) przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
 - 5) bezpieczeństwa produktów i ich zgodność z wymogami;
 - 6) bezpieczeństwa transportu;
 - 7) ochrony środowiska;
 - 8) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;
 - 9) bezpieczeństwa żywności i pasz;
 - 10) zdrowia i dobrostanu zwierząt;

- 11) zdrowia publicznego;
 - 12) ochrony konsumentów;
 - 13) ochrony prywatności i danych osobowych;
 - 14) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
 - 15) interesów finansowych skarbu państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej;
 - 16) rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publiczno-prawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych.
 - 17) konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela – występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskazanymi w pkt. 1-16.
2. Przedmiotem zgłoszenia naruszeń może być naruszenie regulacji wewnętrznych obowiązujących w organizacji.
 3. Przedmiotem zgłoszenia naruszeń mogą być naruszenia standardów etycznych, takich jak m.in. mobbing, dyskryminacja, molestowanie i inne.
 4. Przedmiotem naruszenia może być również działalność zmierzająca do zatajenia jakiegokolwiek z naruszeń wymienionych w punktach powyżej.
 5. Niniejsza procedura nie dotyczy informacji objętych:
 - 1) przepisami o ochronie informacji niejawnych oraz innych informacji, które nie podlegają ujawnieniu z mocy przepisów prawa powszechnie obowiązującego ze względów bezpieczeństwa publicznego;
 - 2) tajemnicą zawodową zawodów medycznych oraz prawniczych,
 - 3) tajemnicą narady sędziowskiej,
 - 4) postępowaniem karnym – w zakresie tajemnicy postępowania przygotowawczego oraz tajemnicy rozprawy sądowej prowadzonej z wyłączeniem jawności.

§5

Zgłaszający

1. Postanowienia niniejszej procedury mają zastosowanie do następujących osób, które są uprawnione do przekazywania informacji o naruszeniu prawa uzyskanej w kontekście związanym z pracą, w tym do:
 - 1) pracownika;
 - 2) pracownika tymczasowego;
 - 3) osoby fizycznej przed nawiązaniem stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w organizacji lub na rzecz tej organizacji, lub gdy taki stosunek już ustał;

- 4) osoby świadczącej pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej;
 - 5) przedsiębiorcy;
 - 6) akcjonariusza lub wspólnika;
 - 7) członka organu osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej;
 - 8) osoby świadczącej pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej;
 - 9) stażysty;
 - 10) wolontariusza;
 - 11) praktykanta;
2. Osoby dokonujące zgłoszeń naruszeń prawa uzyskują status zgłaszającego lub sygnalisty.
 3. Sygnalista podlega ochronie od chwili dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego, pod warunkiem że miał uzasadnione podstawy sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że stanowi informacje o naruszeniu prawa.
 4. Ochronie przewidzianej w procedurze nie podlega sygnalista, który świadomie dokonuje zgłoszenia wewnętrznego, wiedząc, że do naruszenia nie doszło (zła wiara).
 5. Zgłoszenie dokonane przez sygnalistę w złej wierze podlega weryfikacji, a w przypadku stwierdzenia na podstawie zgromadzonych materiałów w trakcie tego procesu, że zgłoszenie zostało złożone w złej wierze, postępowanie w sprawie zostaje zakończone, a sygnalista zostaje poinformowany o zamknięciu sprawy z powodu dokonania zgłoszenia w złej wierze.

§6

Osoby lub podmioty wyznaczone do obsługi zgłoszeń

1. Starosta Rypiński wyznaczył:
 - 1) do przyjmowania zgłoszeń naruszeń prawa – Administratora ds. obsługi sygnalistów
 - 2) zespół do podejmowania działań następnych – Administratora ds. obsługi sygnalistów.
2. Osoby wyznaczone do przyjmowania zgłoszeń i podejmowania działań następnych działają na podstawie pisemnego upoważnienia, które zobowiązuje je również do zachowania tajemnicy w zakresie informacji i danych osobowych, które uzyskały w ramach przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń oraz podejmowania działań następnych, także po ustaniu stosunku pracy lub innego stosunku prawnego, w ramach którego wykonywały tę pracę. Wzór upoważnienia stanowi załącznik nr 1 do niniejszej procedury.
3. W sytuacji, gdy osoba upoważniona do przyjmowania zgłoszeń wewnętrznych lub podejmowania działań następnych zostanie wskazana w zgłoszeniu jako osoba, której dotyczy zgłoszenie, osoba tak powinna zostać niezwłocznie odsunięta od obsługi takiego zgłoszenia.

4. W sytuacji opisanej powyżej obsługą zgłoszenia zajmują się inne upoważnione osoby.
5. Osoby wyznaczone do obsługi zgłoszeń mogą wystąpić do Starosty Rypińskiego z wnioskiem o powołanie zespołu ds. podejmowania działań następnych. Wzór wniosku stanowi załącznik nr 2 do niniejszej procedury.
6. Osoby powoływane do zespołów, o których mowa powyżej działają na podstawie stosownego upoważnienia na piśmie zobowiązującego do zachowania poufności tożsamości osób zgłaszających i wymienionych w zgłoszeniu oraz zobowiązującego do zachowania tajemnicy wszelkich informacji dotyczących zgłoszenia. Wzór upoważnienia dla osób powołanych do zespołu stanowi załącznik nr 3 do niniejszej procedury.

§7

Zgłoszenia wewnętrzne

1. Zgłaszający wykorzystując udostępniony kanały przyjmowania zgłoszeń wewnętrznych przekazuje posiadane informacje dotyczące naruszeń prawa zgodnie z zakresem przedmiotowym wskazanym w §4.
2. Zgłoszenie naruszenia prawa może mieć tylko charakter jawny, zatem osoba dokonująca zgłoszenia musi wyjawić swoje dane osobowe.
3. Zgłoszenie powinno zawierać w szczególności następujące informacje:
 - a) dane osoby zgłaszającej, tj. co najmniej imię i nazwisko oraz adres do kontaktu, a także zajmowane stanowisko lub wskazanie innych powiązań z organizacją;
 - b) dane osoby lub osób, których dotyczy zgłoszenie, tj. nazwa i dane identyfikujące osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę nieposiadającą osobowości prawnej (imię i nazwisko, stanowisko, miejsce pracy albo firma, nazwa, dane identyfikujące) – jeżeli są znane;
 - c) opis nieprawidłowości, w tym miejsce, data, opis naruszenia prawa;
 - d) posiadane dowody w postaci dokumentów, zdjęć, filmów itp.
4. Zgłaszający może na bieżąco uzupełnić informacje dotyczące przekazanego naruszenia o dodatkowe dowody lub inne ważne kwestie mogące mieć wpływ na ocenę zgłoszenia.
5. Wyznaczone do obsługi zgłoszeń osoby działają w oparciu o Instrukcję rozpatrywania zgłoszonych naruszeń, która stanowi załącznik nr 7 do niniejszej procedury.
6. Osoby wyznaczone do obsługi zgłoszeń zachowują następujące terminy na przekazanie informacji zgłaszającemu:
 - a) potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia – w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania;
 - b) przekazanie informacji zwrotnych – maksymalnie w terminie 3 miesięcy od momentu potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia lub, w przypadku nieprzekazania potwierdzenia zgłaszającemu, w terminie 3 miesięcy i 7 dni od dokonania zgłoszenia.
7. Administrator ds. obsługi sygnalistów zobowiązany jest do zachowania poufności, bezstronności i obiektywizmu przy weryfikacji zgłoszeń.

8. Podczas rozpatrywania zgłoszeń wszyscy uczestnicy postępowania są zobowiązani do dołożenia należytej staranności, aby uniknąć podjęcia decyzji na podstawie chybionych i bezpodstawnych oskarżeń, niemających potwierdzenia w faktach i zebranych dowodach oraz z zachowaniem poszanowania godności i dobrego imienia zgłaszającego i osób, których dotyczy zgłoszenie.
9. Administrator ds. obsługi sygnalistów może zanonimizować dane osobowe zgłaszającego oraz dane osobowe zawarte w zgłoszeniu, przed ujawnieniem treści zgłoszenia innym wyznaczonym osobom, jeżeli nie wpłynie to na weryfikację zgłoszenia.

§8

Kanały dokonywania zgłoszeń wewnętrznych

1. Zgłaszający może przekazać posiadane informacje dotyczące naruszeń prawa wykorzystując platformę SYGNALISTA24.info dostępną na stronie internetowej www.bip.powiatrypinski.pl
2. Dostęp do informacji przekazanej przez zgłaszającego mają tylko osoby upoważnione pisemnie do przetwarzania danych zawartych w zgłoszeniu.
3. Jeżeli osoba nieupoważniona odebrała zgłoszenie zobowiązana jest do przekazania informacji o naruszeniu osobie wyznaczonej do przyjmowania zgłoszeń oraz powinna złożyć oświadczenie o zachowaniu poufności. Wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 4 do niniejszej procedury.

§9

Działania następne

1. Administrator ds. obsługi sygnalistów zobowiązany jest do wykonywania działań następnych z należytą starannością.
2. Do przykładowych działań następnych należy:
 - a) ocena prawdziwości zarzutów zawartych w zgłoszeniu,
 - b) prowadzenie dochodzenia wewnętrznego i postępowania wyjaśniającego mającego potwierdzić bądź zaprzeczyć informacjom zawartym w zgłoszeniu,
 - c) przekazywanie informacji dotyczących naruszenia innym podmiotom publicznym, w zakresie posiadanych przez nich kompetencji,
 - d) wniesienie oskarżenia,
 - e) odzyskanie środków finansowych,
 - f) zamknięcie procedury przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń,
 - g) zabezpieczanie dowodów w sprawie oraz dokumentowanie działań związanych z otrzymanym zgłoszeniem,
 - h) zgłaszanie do Starosty Rypińskiego propozycji zmian mających na celu wyeliminowanie kolejnych nieprawidłowości.

§10

Rejestr zgłoszeń wewnętrznych

1. Rejestr zgłoszeń wewnętrznych prowadzony jest przez Administratora ds. obsługi sygnalistów.
2. Wpisu do rejestru zgłoszeń wewnętrznych dokonuje się na podstawie zgłoszenia wewnętrznego.
3. Wzór rejestru zgłoszeń wewnętrznych stanowi załącznik nr 5 do niniejszej procedury.
4. Dane osobowe oraz pozostałe informacje w rejestrze zgłoszeń wewnętrznych przechowywane są przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następne lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.

§11

Ochrona danych osobowych

1. Starostwo Powiatowe w Rypinie po otrzymaniu zgłoszenia przetwarza dane osobowe w zakresie niezbędnym do przyjęcia zgłoszenia lub podjęcia ewentualnego działania następczego.
2. Przetwarzanie danych osobowych zgłaszającego oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie odbywa się zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 65/46/WE (RODO).
3. Dane osobowe, które nie mają znaczenia dla rozpatrywania zgłoszenia nie są zbierane, a w razie przypadkowego zebrania, są niezwłocznie usuwane. Usunięcie tych danych osobowych następuje w terminie 14 dni od chwili ustalenia, że nie mają one znaczenia dla sprawy.
4. Dane osobowe zgłaszającego oraz inne dane pozwalające na ustalenie jego tożsamości nie podlegają ujawnieniu nieupoważnionym osobom, chyba że za wyraźną zgodą zgłaszającego.
5. Tożsamość zgłaszającego może zostać ujawniona również wtedy, kiedy takie ujawnienie jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa.
6. Dane osobowe osoby, której dotyczy zgłoszenie są zbierane i przetwarzane w związku z otrzymaniem zgłoszenia w celu weryfikacji zgłoszenia oraz podjęcia działań następczych, bez zgody tej osoby.
7. Organizacja realizuje obowiązek informacyjny wobec zgłaszającego oraz wobec osoby, której dotyczy zgłoszenie zgodnie z art. 13 i 14 RODO.
8. Przepisu art. 14 ust. 2 lit. f RODO nie stosuje się, chyba że zgłaszający działał z naruszeniem §5 ust. 3 albo wyraził na ujawnienie swojej tożsamości wyraźną zgodę.
9. Przepisu art. 15 ust. 1 lit. g RODO nie stosuje się, chyba że zgłaszający działał z naruszeniem §5 ust. 3 albo wyraził na ujawnienie swojej tożsamości wyraźną zgodę.
10. Ochrona poufności obejmuje tożsamość zgłaszającego oraz osób wymienionych w zgłoszeniu, jak również osób trzecich pomagających w zgłoszeniu.
11. Ochrona poufności dotyczy informacji, na podstawie których można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować tożsamość takich osób.

12. Do zachowania poufności tożsamości osoby dokonującej zgłoszenia oraz osób wymienionych w zgłoszeniu zobowiązani są również nieupoważnieni pracownicy, którzy w sposób bezprawny, przypadkowy i niezamierzony weszli w posiadanie tych informacji.
13. Dane osobowe przetwarzane w związku z przyjęciem zgłoszenia lub podjęciem działań następnych oraz dokumenty związane z tym zgłoszeniem są przechowywane przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następne lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.
14. Po okresie przechowywania wskazanym powyżej dane osobowe oraz dokumenty związane z tym zgłoszeniem są niszczone zgodnie z przyjętą w organizacji metodą brakowania dokumentów.
15. Nie stosuje się powyższego przepisu gdy dokumenty związane ze zgłoszeniem stanowią część akt spraw sądowych lub sądu-administracyjnych.

§12

Zakaz działań odwetowych

1. Wobec zgłaszającego nie mogą być podejmowane żadne działania odwetowe ani próby lub groźby zastosowania takich działań.
2. Przepisy zakazujące działań odwetowych stosuje się odpowiednio do osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia oraz osoby powiązanej ze zgłaszającym.
3. Przepisy zakazujące działań odwetowych stosuje się także wobec osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej powiązanej lub powiązanej ze zgłaszającym, w szczególności stanowiącej własność lub zatrudniającej zgłaszającego.
4. Przepisy zakazujące działań odwetowych stosuje się również w przypadku, gdy informację o naruszeniu prawa zgłoszono do odpowiednich instytucji, organów, jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej w trybie właściwej do dokonywania takich zgłoszeń.
5. Na organizacji spoczywa ciężar dowodu, że podjęte wobec zgłaszającego działania, nie są działaniami odwetowymi.

§13

Zgłoszenia zewnętrzne

1. Zgłaszający może dokonać zgłoszenia zewnętrznego bez uprzedniego dokonania zgłoszenia wewnętrznego.
2. Informacje o naruszeniu prawa można przekazać do organu publicznego właściwego do przyjęcia zgłoszenia lub Rzecznika Praw Obywatelskich.
3. Zgłaszający przekazuje informacje o naruszeniu kanałami udostępnionymi przez organ publiczny do przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych.
4. Informacje dotyczące zasad przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych przez organ publiczny dostępne są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej organu publicznego.

§14

Postanowienia końcowe

1. Procedura konsultowana z zakładową organizacją związkową.
2. Procedura wchodzi w życie po upływie 7 dni od podania jej do wiadomości osób wykonujących pracę.
3. Informacje o procedurze zgłoszeń wewnętrznych należy przekazać osobie ubiegającej się o wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji wraz z rozpoczęciem rekrutacji lub negocjacji poprzedzających zawarcie umowy.
4. Z niniejszą procedurą zapoznają się wszyscy pracownicy, w tym nowo zatrudnieni przed dopuszczeniem ich do pracy. Wzór oświadczenia pracownika stanowi załącznik nr 6 do niniejszej procedury.
5. System przeciwdziałania nieprawidłowościom podlega przeglądowi nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy.
6. W sprawach nieuregulowanych niniejszą procedurą zastosowanie mają odpowiednie przepisy:
 - a) Ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz.U z 2024 Poz. 928)
 - b) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii,
 - c) Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy,
 - d) Ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych,
 - e) Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego,
 - f) Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
 - g) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 65/46/WE (RODO).

ZAŁĄCZNIKI:

- Załącznik nr 1 Upoważnienie osoby wyznaczonej do obsługi zgłoszeń (wzór).
- Załącznik nr 2 Wniosek o powołanie zespołu ds. obsługi zgłoszeń i podejmowania działań następnych (wzór).
- Załącznik nr 3 Upoważnienie osoby wyznaczonej do zespołu ds. weryfikacji zgłoszenia i podejmowania działań następnych (wzór).
- Załącznik nr 4 Oświadczenie osoby nieupoważnionej, która w sposób nieuprawniony weszła w posiadanie informacji dotyczących naruszenia (wzór).
- Załącznik nr 5 Rejestr zgłoszeń wewnętrznych (wzór).

Załącznik nr 6 Oświadczenie o zapoznaniu się z *Wewnętrzną procedurą zgłaszania naruszeń prawa i podejmowania działań następnych* (wzór).

Załącznik nr 7 Instrukcja rozpatrywania zgłoszonych naruszeń.

STAROSTA
mgr Jarosław Sochacki

....., dnia

UPOWAŻNIENIE NR ...

Z dniem, na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii oraz art. 29 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, upoważniam Panią/Pana do:

- 1) przetwarzania danych osobowych zgłaszającego naruszenia prawa, osób pomagających w dokonaniu zgłoszenia oraz osób wymienionych w zgłoszeniu;
- 2) podejmowania działań następnych, włączając w to weryfikację zgłoszenia.

Ponadto, zobowiązuje Panią/Pana do zachowania poufności tożsamości osób zgłaszających i wymienionych w zgłoszeniu oraz tajemnicy wszelkich informacji dotyczących zgłoszenia.

Dotyczy zgłoszenia nr z dnia

.....
(podpis pracodawcy)

OŚWIADCZENIE OSOBY UPOWAŻNIONEJ

Ja, niżej podpisana/podpisany zobowiązuje się do zachowania tajemnicy wszelkich informacji uzyskanych w związku z powołaniem do zespołu ds. weryfikacji zgłoszeń i podejmowania działań następnych, w tym danych osobowych osób zgłaszających, pomagających w dokonaniu zgłoszenia i osób wymienionych w zgłoszeniu również po cofnięciu upoważnienia.

.....
(podpis pracownika)

....., dnia

.....
(imię i nazwisko pracownika)

**Oświadczenie osoby nieupoważnionej, która weszła w sposób nieuprawniony w posiadanie
informacji dotyczących naruszenia**

Ja, niżej podpisana/podpisany zobowiązuję się do
zachowania tajemnicy wszelkich informacji uzyskanych w sposób nieuprawniony dotyczących niżej
wskazanego naruszenia.

.....
(podpis pracownika)

Notatka osoby wyznaczonej do obsługi zgłoszeń.

Dotyczy naruszenia numer z dnia

.....
(podpis osoby wyznaczonej do obsługi zgłoszeń)

[illegible]

....., dnia

.....
(imię i nazwisko pracownika)

Oświadczenie

Oświadczam, że zapoznałam się / zapoznałem się z *Wewnętrzną procedurą zgłaszania naruszeń prawa i podejmowania działań następnych w Starostwie Powiatowym w Rypinie (zarządzenie nr 43/2023 Starosty Rypińskiego z dnia 15 grudnia 2023 r.)* i zobowiązuje się do ich przestrzegania.

.....
(podpis pracownika)

INSTRUKCJA ROZPATRYWANIA ZGŁOSZONYCH NARUSZEŃ

I. Postanowienia ogólne

1. Niniejszy dokument stanowi praktyczną wskazówkę dla osób upoważnionych do przyjmowania zgłoszeń od sygnalistów, wykonywania działań następnych oraz komunikowania się z osobą zgłaszającą naruszenia prawa.
2. *Instrukcja rozpatrywania zgłoszonych naruszeń jest załącznikiem do Wewnętrznej procedury zgłaszania naruszeń prawa i podejmowania działań następnych w Starostwie Powiatowym w Rypinie, która kompleksowo przedstawia wymagania dotyczące przyjmowania zgłoszeń o naruszeniach prawa.*
3. Za wykonanie instrukcji odpowiedzialny jest Administrator ds. obsługi sygnalistów, działający na podstawie pisemnego upoważnienia.
4. Z niniejszą instrukcją powinny zapoznać się wszystkie osoby upoważnione do obsługi zgłoszeń wewnętrznych.
5. Instrukcja opiera się na założeniach działania platformy do przyjmowania zgłoszeń SYGNALISTA24.info. Aplikacja ta umożliwia:
 - 1) przyjmowanie zgłoszeń,
 - 2) wymianę korespondencji z osobą zgłaszającą naruszenie,
 - 3) dokumentowanie wszelkich działań związanych ze zgłoszeniem,
 - 4) prowadzenie rejestru zgłoszeń wewnętrznych,
 - 5) całościowe zarządzanie zgłoszeniami– stąd wymagane jest wprowadzanie wszystkich otrzymanych zgłoszeń naruszeń prawa do tej aplikacji.

II. Dostęp do aplikacji SYGNALISTA24.info

1. Dostęp do aplikacji pod stronie podmiotu przyjmującego zgłoszenia

- 1.1. Dostęp do aplikacji pod stronie podmiotu przyjmującego zgłoszenia mają tylko osoby upoważnione, którym przypisano w aplikacji określone role.
- 1.2. W aplikacji SYGNALISTA24.info osoby wyznaczone do obsługi zgłoszeń mogą pełnić następujące funkcje:

Administrator ds. obsługi sygnalistów – 1 osoba – pełniąca funkcję nadrzędną; odpowiedzialna m.in. za zakładanie profilu podmiotu i jego aktualizację, a także przyjmująca zgłoszenia od sygnalistów, wykonująca działania następne oraz komunikująca się z osobą zgłaszającą naruszenie.

- 2.1. Sygnalista korzystając z udostępnionej aplikacji poprzez dedykowaną stronę internetową z wykorzystaniem przygotowanego formularza przekazuje swoje dane osobowe oraz wszelkie posiadane informacje dotyczące naruszenia prawa, w tym również posiadane dowody.
- 2.2. Administrator ds. obsługi sygnalistów otrzymuje na adres e-mail podany w aplikacji informacje o nowym zgłoszeniu, które pojawiło się w aplikacji.
- 2.3. Administrator ds. obsługi sygnalistów loguje się za pomocą indywidualnych poświadczeń do swojego konta w aplikacji i po odszyfrowaniu wiadomości zapoznaje się z przesłanymi informacjami.
- 2.4. Przekazanie informacji sygnaliście potwierdzającej otrzymanie zgłoszenia następuje automatycznie w momencie odszyfrowania otrzymanej wiadomości przez Administratora ds. obsługi sygnalistów. Jeżeli osoba zgłaszająca uzupełniła zgłoszenie o kolejne informacje mające wpływ na wynik działań następnych, należy wziąć je pod uwagę przy wykonywaniu tych działań.
- 2.5. Jeżeli zgłaszający korzystając z aplikacji SYGNALISTA24.info wyśle zgłoszenie anonimowe, a podmiot nie przyjmuje zgłoszeń o takim charakterze, należy poinformować o tym sygnalistę i poprosić go o zawarcie w zgłoszeniu wymaganych informacji.
- 2.6. Zgłaszający może w każdej chwili uzupełnić swoje zgłoszenie o dodatkowe informacje. Można również prosić sygnalistę o dodatkowe wyjaśnienia i uzupełnienia do zgłoszenia.

3. Obsługa zgłoszenia

- 3.1. Obsługa zgłoszenia polega na przyjęciu zgłoszenia, oceny zasadności zgłoszenia, wdrożeniu działań następnych, a następnie zamknięciu zgłoszenia i zarchiwizowaniu informacji o naruszeniu.
- 3.2. Administrator ds. obsługi sygnalistów na podstawie uzyskanych informacji i podjętych działań nadaje w aplikacji status zgłoszeniu.
- 3.3. Administrator ds. obsługi sygnalistów kontaktuje się z sygnalistą przy wykorzystaniu aplikacji SYGNALISTA24.info.
- 3.4. Administrator ds. obsługi sygnalistów dochowuje terminów kontaktu z sygnalistą wskazanych w *Wewnętrznej procedurze zgłaszania naruszeń prawa i podejmowania działań następnych*.
- 3.5. Osoba wskazana w aplikacji otrzymuje automatycznie na podanego e-maila informacje o zbliżających się terminach realizacji działań związanych ze zgłoszeniem.
- 3.6. Jeżeli Administrator ds. obsługi sygnalistów nie jest w stanie dotrzymać terminu przekazania informacji zwrotnej sygnaliście zgodnie z zapisami w *Wewnętrznej procedurze zgłaszania naruszeń prawa i podejmowania działań następnych*, należy o tym fakcie poinformować zgłaszającego z wyprzedzeniem, podając jednocześnie powód opóźnienia oraz wskazując realny termin przekazania informacji zwrotnej.

Pytanie	Odpowiedź
W jaki sposób sygnalista korzystając z platformy SYGNALISTA24.info może zgłosić naruszenie?	Formularz zgłoszeniowy dostępny jest na platformie SYGNALISTA24.info pod adresem dedykowanej skrzynki https://app.sygnalista24.info/starostworypin. Formularz zawiera następujące pozycje: opis naruszenia, termin i lokalizację wystąpienia naruszenia. Formularz umożliwia wysłanie załączników w następujących formatach: .pdf, .xls, .xlsx, .doc, .docx, .ods, .odt, .jpg, .bmp, .png, .txt.
W jaki sposób realizowany jest obowiązek informacyjny wobec zgłaszającego zgodny z RODO?	Podmiot umieszcza klauzulę informacyjną w postaci pliku pdf na platformie we wskazanym miejscu. Treść zamieszczonej klauzuli informacyjnej jest dostępna dla sygnalisty. Sygnalista przed wysłaniem naruszenia obowiązkowo potwierdza znajomość klauzuli informacyjnej podmiotu, do którego kieruje zgłoszenie.
Jakie pola zawiera formularz zgłoszenia? Czy tylko pole "treść zgłoszenia"?	Nie. Obok samej treści zgłoszenia sygnalista może dołączyć do zgłoszenia dowody w postaci plików w ww. formatach. W formularzu są również inne pola, np. miejsce i czas zdarzenia/naruszenia.
Czy zgłoszenia są realizowane wyłącznie anonimowo ?	Aplikacja umożliwia obsługę zgłoszeń jawnych i anonimowych. Przy wykorzystaniu aplikacji kontakt z sygnalistą jest możliwy bez potrzeby wykorzystywania jego danych osobowych i kontaktowych. To od sygnalisty będzie zależało, czy będzie chciał ujawnić swoją tożsamość. Zależy to również od wewnętrznych regulaminów, które dopuszczają lub nie przyjmowanie zgłoszeń anonimowych. Jeżeli przepisy prawa o ochronie osób zgłaszających naruszenia prawa dopuszczają fakultatywne przyjmowanie zgłoszeń anonimowych, aplikacja SYGNALISTA24.info informuje o tym czy dany podmiot przyjmuje czy nie przyjmuje zgłoszenia anonimowe. Jest to indywidualne ustawienie pierwszego okna podmiotu, z informacją dla sygnalisty.
Czy system zapewnia możliwość przesłania/ przekazania/ pobrania potwierdzenia zgłoszenia? Czy i w jaki sposób zabezpieczony jest plik z potwierdzeniem zgłoszenia?	Tak. Sygnalista otrzymuje potwierdzenie dokonania zgłoszenia. Może go również pobrać w formacie pdf i zapisać z użyciem własnego hasła (wymóg systemu) lub wydrukować.

Pytanie	Odpowiedź
	korespondencji w formacie pdf i wydrukować lub zapisać używając własnego hasła. Dostęp sygnalisty do zgłoszenia blokowany jest po 12 miesiącach od momentu zamknięcia sprawy.
W jaki sposób system SYGNALISTA24.info zapewnia poufność komunikacji i ogranicza dostęp do zgłoszenia do osób uprawnionych? • kto nadaje dostępy dla poszczególnych odbiorców? • jaki jest zakres dostępu osób uprawnionych do zgłoszenia? • kto blokuje dostęp do zgłoszenia? • kto i jak definiuje zakres uprawnień dotyczących zgłoszenia (np. przeglądanie spraw, tworzenie notatek)? • kto prowadzi korespondencję z sygnalistą? • czy system wprowadza separacje uprawnień ze względu na role osób upoważnionych? • czy system zapisuje logowanie: kto / kiedy / jakie dane wprowadził / zmodyfikował / usunął / pobrał po stronie rozpatrującej zgłoszenie? • jak i gdzie zabezpieczone są dane do logowania przez osoby uprawnione po stronie organizacji przyjmującej zgłoszenia?	Usługodawca nadaje uprawnienia administratora osobie wskazanej w umowie zawartej z podmiotem na świadczenie usługi. Administrator rejestruje pozostałych użytkowników, nadaje i odbiera uprawnienia. W przypadku zmiany administratora generowane są nowe uprawnienia dla nowego administratora wskazanego przez podmiot na piśmie. Administrator ma możliwość blokowania dostępu poszczególnym koordynatorom ze względu na lokalizację zgłoszenia. Usługodawca blokuje dostęp administratorowi na wyraźne, pisemne życzenie podmiotu. Zakres uprawnień dotyczących zgłoszenia, np. przegląd zgłoszeń, tworzenie notatek oraz uzupełnianie innych dostępnych w aplikacji pól, obejmują administratora i koordynatorów zgodnie z ustaleniami. Każda ww. czynność jest rejestrowana pod kątem terminu, jak i osoby wykonującej działanie. Zarówno administrator jak i koordynator może korespondować z sygnalistą. System wprowadza separacje uprawnień ze względu na role osób upoważnionych (administrator posiada większe uprawnienia). System odnotowuje każdą wykonywaną czynność: kto / kiedy / jakie dane wprowadził / zmodyfikował / pobrał / przesłał. Dane do logowania, tj. hasło firmowe, imienny mail służbowy oraz hasło własne administratora i koordynatora są zabezpieczone przez osoby uprawnione po stronie podmiotu przyjmującego zgłoszenia.

Pytanie	Odpowiedź
czy jest skanowany pod kątem złośliwego oprogramowania?	
W jaki sposób i po jakim czasie usuwane są dane sygnalisty/ samego zgłoszenia?	Decyzja co do statusu zgłoszenia należy do podmiotu. Osoby upoważnione do obsługi zgłoszeń decydują, czy zgłoszenie jest zamknięte, usunięte itd. Zgłoszenia zamknięte i zarchiwizowane – przechowywane do 5 lat od dnia przyjęcia zgłoszenia, chyba że przepisy stanowią inaczej. Zgłoszenia usunięte – przechowywane do 12 miesięcy od momentu ich usunięcia.
Czy system umożliwia prowadzenie rejestru zgłoszeń?	Tak. System umożliwia prowadzenie rejestru zgłoszeń, który jest zgodny z wymaganiami zawartymi w przepisach krajowych. Zestawienie naruszeń zawiera wszystkie niezbędne elementy, zarówno dla rejestru zgłoszeń w kanale wewnętrznym i rejestru zbiorczego w kanale zewnętrznym, z możliwością pobrania w formacie pdf, z podpisem cyfrowym potwierdzającym autentyczność pochodzenia.
W jaki sposób system jest aktualizowany (<i>update/ upgrade/ patche</i>)?	Aplikacja jest aktualizowana podczas wyznaczonych przerw technicznych.
Czy stosowane jest szyfrowanie/ pseudonimizacja? Jakie metody szyfrowania (komunikacji / przechowywanych danych)? Kto i jak zabezpiecza klucze deszyfrujące?	Platforma zgłoszeniowa każdą wiadomość wraz z ewentualną tożsamością szyfruje metodą hybrydową. Więcej na dedykowanej stronie internetowej serwisu SYGNALISTA24.info. Klucze deszyfrujące są szyfrowane algorytmem symetrycznym AES 256.
Gdzie dane są przechowywane? Czy dochodzi do powierzenia przetwarzania danych? Jeżeli tak, to według jakich zasad? Do jakich danych ma dostęp procesor? Czy zawarto umowę powierzenia? Jakie zabezpieczenia wdrożył procesor? Czy dochodzi do transferu danych?	Dane są przechowywane w odpowiednio zabezpieczonej serwerowni w Toruniu, EXEA Data Center sp. z o.o. Miejsce przechowywania danych potwierdzone jest stosownymi certyfikatami. Dostępne są one na stronie https://sygnalista24.info/. Nie dochodzi do powierzenia przetwarzania danych i transferu danych do państw spoza EOG zgodnie z RODO. Dane są dostępne wyłącznie dla podmiotu (Usługobiorcy), do której sygnalista wysyła naruszenie. Usługodawca nie ma dostępu do korespondencji pomiędzy sygnalistą a odbiorcą.

